

Abstrakt

Tato práce se zaměřuje na srovnání čtyř vybraných teritoriálních sporů a na rozbor jejich souvisejících reálií s důrazem na strategický význam těchto sporných oblastí. Vybranými tématy se stal spor mezi Ruskem a Japonskem o Kurilské ostrovy, dále spor mezi Argentinou a Velkou Británií o Falklandské ostrovy a poté dva multilaterální teritoriální spory o Paracelské a Spratlyho ostrovy v Jihočínském moři. Tyto zkoumané spory práce představuje nejen z jejich historického hlediska, ale tak s ohledem na platné mezinárodní úpravy, obzvláště pak s ohledem na pravidla vycházející z úpravy mořského práva, která byla přijata v roce 1982 Úmluvou OSN o mořském právu. V neposlední řadě byl studován jejich vývoj co možná nejbližší současnosti, kdy hlavní studovanou časovou periodou se stalo období od počátku 21. století. Zkoumané teritoriální spory byly nejprve analyzovány každý zvlášť a posléze byly komparovány dohromady a to za účelem objevení vzájemných makrokauzálních souvislostí a klíčových podobností. Největší podobností je zde konfliktní potenciál, který je patrný z jednání, jaké zainteresované strany využívají k ovládnutí oblasti svého zájmu. Další podobností je surovinový a dopravně strategický podtext, který na jedné straně umocňuje faktický význam těchto teritorií a na druhé straně poskytuje zainteresovaným státům argumentační základ pro jejich nestandardní geopolitické chování a pro obhajobu jejich mocenských zájmů ve sporné oblasti. Tato rigorózní práce tudíž porovnává tyto čtyři vybrané územní spory mezi sebou a snaží se identifikovat nejen důvody, proč se zúčastněné státy, ale i další mezinárodní aktéři zajímají o příslušné sporné oblasti, ale také se snaží zjistit, který z těchto územních sporů má největší pravděpodobnost přerůst v otevřený ozbrojený konflikt. Hlavním cílem této práce je zjistit, který ze sporů by se mohl vyvinout až ve válku o zdroje nalézající se na konkrétním sporném území.

Klíčová slova

Územní spory, energetická a surovinová bezpečnost, Kurilské ostrovy, Spratlyho ostrovy, Paracelské ostrovy, Falklandské ostrovy, válka o zdroje, geopolitika a geografie